

Ügyszám: NAIH-6340-9/2012/V
Ügyintéző: dr. Majsa Dóra

Kalotay Balázs
részére

Tisztelt Uram!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) által az Ön bejelentése alapján indított vizsgálatának eredményéről az alábbiakban tájékoztatom.

Ön a Hatóság állásfoglalását és intézkedését kérte, mivel beadványa szerint Vácrátót Község Önkormányzata az adatigénylés teljesítése során az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) számos rendelkezését megsértette.

Az ügyben a Hatóság az Infotv. 54. § (1) bekezdés c) pontja valamint (2) bekezdése alapján megkereste Matyó Anikó jegyzőt, hogy 8 napon belül adjon tájékoztatást az alábbiakról:

- Milyen okból hagyta figyelmen kívül az adatigénylést?
- Hogyan teljesíti Vácrátót önkormányzata a közérdekű adatok elektronikus közzétételi kötelezettségét?
- Milyen okból kötik nyilatkozat megtételéhez a másolatok kiadását?
- Amennyiben betekintési lehetőség biztosításával teszik megismerhetővé a közérdekű adatokat, milyen adattartalommal készül el a betekintés megtörténtéről szóló feljegyzés?
- Meddig és hogyan tárolják ezen nyilatkozatokat?
- Mi az indoka annak, hogy a másolatkészítés költségtérítésébe beleszámítják a személyi juttatások arányos részét?
- Milyen szempontok alapján állapították meg a 20 forint/oldal költségtérítést fénymásolás esetén?

A Hatóság álláspontja az ügygel kapcsolatban az alábbi:

1. Az adatigénylések teljesítésének határideje

A jegyző 2013. január 18-án kelt levelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az Ön 2012. július 25-i adatigénylését 2012. december 14-én teljesítette. Tekintettel arra, hogy az Infotv. 29. § (1) bekezdése szerint a közfeladatot ellátó szerv a tudomására jutástól számított legfeljebb 15 napon belül köteles teljesíteni az adatigénylést, továbbá arra, hogy a teljesítés akadályaként nem hivatkozhat a közfeladatot ellátó szerv a szabályzatok hiányára, különösen nem a költségtérítésről rendelkező szabályzat hiányára, az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján a Hatóság **nyomatékosan felszólította** a jegyzőt, hogy a jövőben nagyobb odafigyeléssel kezelje a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok megismerésére irányuló igények teljesítését.

2. A másolatkészítésért megállapított költségtérítés

A Hatóság mindenekelőtt nyomatékosan felhívta a jegyző figyelmét arra, hogy az önkormányzatokra vonatkozóan a 38/2011. (XII.30.) BM utasítás nem tartalmaz kötelező erejű normatív rendelkezéseket, főleg nem a törvényi szabályozással ellentéteset.

Vácrátót Község Önkormányzatának a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények intézésének rendjéről szóló szabályzata a másolatkészítésért megállapítható költségelemek között számos olyan elemet is feltüntet, amely ellentétes az Infotv.-vel.

Az információszabadság, azaz a közérdekű adatok megismeréséhez való jog egyfelől a polgárok alkotmányos joga, másfelől az adatközlés az állami, önkormányzati, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervek alkotmányos kötelezettsége is. Egyetlen állami szerv sem hivatkozhat arra, hogy a közérdekű adatok szolgáltatása nem tartozik a jogszabályban meghatározott alapfeladatai közé. Az alapjog érvényesülését lehetetlenítené el, ha az önkormányzat a közérdekű adatok szolgáltatásával összefüggésben a közléssel (másolás, postázás) kapcsolatban felmerülő költségeken túli összeget az adatkérőre háríthatná.

Az Infotv. 29. § (3) bekezdése ezért úgy fogalmaz, hogy az adatokat tartalmazó dokumentumokról készített másolat készítéséért költségtérítés *állapítható* meg.

Az Infotv. tehát nem teszi kötelezővé költségtérítés megállapítását, hanem csak *lehetőségként* említi azt. Az információszabadság érvényesülését az szolgálja jobban, ha a közfeladatot ellátó szerv – amikor csak lehet – eltekint a költségtérítés megállapításától és/vagy az ezzel kapcsolatos igénye érvényesítésétől.

Mivel a közfeladatot ellátó szerv köteles a közérdekű adatok kiadása előtt az abban szereplő személyes adatokat felismerhetetlenné tenni, a dokumentumok anonimizálása a másolással kapcsolatban felmerült költségnek minősül. Azonban ahogy az „egyszerű” másolat esetében, úgy az anonimizált másolat esetében is a költség fogalma *szűken értelmezendő*. Csak a másoláshoz (beleértve az anonimizálást is) szorosan kapcsolódó „anyagköltségek” számolhatók fel. Az adatvédelmi biztos korábbi állásfoglalásainak megfelelően nem fizettethető meg az állampolgárral pl. az ügyintéző munkabére, a felhasznált energia, sem az amortizációs költségelemek. Összefoglalóan tehát a költségként felszámolt összeg *szűken értelmezendő*, az nem válhat a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó alkotmányos alapjog korlátjává.

A Hatóság a vizsgálat során megállapította, hogy a Szabályzat 2. számú melléklete a személyi juttatásokat, illetve járulékokat is a másolati költségek közé számítja, így az alapjaiban nem felel meg a fentiekben leírtaknak.

A Hatóság felhívta továbbá arra is a jegyző figyelmét, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény mellékletének IV. pontjában szereplő másolat és kivonat fénymásolásának 100 forintos illetékére vonatkozó rendelkezést a közérdekű adatigénylés teljesítése során nem lehet alkalmazni.

Matyó Anikó 2012. augusztus 27-én kelt levelében arról tájékoztatta Önt, hogy 11.100 ft-ot illetékbélyeg formájában köteles megfizetni az önkormányzatnak, holott Ön elektronikus másolatban, CD-n kérte megküldeni az adatokat.

Az Infotv. 30. § (2) bekezdése a teljesítési móddal kapcsolatban rögzíti, hogy az igénylő által kért módon kell teljesíteni az adatigénylést, kivéve, ha az a közfeladatot ellátó szerv számára aránytalan nehézséget jelent, így például, ha nem rendelkezik infrastruktúrával. Ilyen esetben az

adatigénylővel kell kompromisszumra jutnia a szervnek a teljesítés érdekében. A szkennelésért egyebekben a Hatóság álláspontja szerint nem állapítható meg költségtérítés.

3. Az adatigénylés teljesítésének módja

Matyó Anikó 2012. augusztus 27-én kelt levelében az adatigénylés 1. és 6. pontjával kapcsolatos adatok kiadását úgy teljesítette, hogy a www.vacratot.hu oldalt jelölte meg mint forrást.

Az Infotv. 30. § (2) bekezdése valóban lehetőséget biztosít a közfeladatot ellátó szervnek arra, hogy a közérdekű adat megismerése iránti igényt a nyilvános forrás megjelölésével teljesítse. A www.vacratot.hu honlap főoldalának megjelölése azonban nem elégíti ki a Hatóság és a bírói gyakorlat (BH 2004. 16, EBH 2002. 637) által is meghatározott követelményeket, amely szerint a pontos elérési utat kell megjelölni, amely egyértelműen és közérthető formában tartalmazza az adatigénylésben megjelölt, körülírt adatokat.

Az Infotv. által megállapított ezen új rendelkezés tehát akkor és úgy alkalmazható, ha az igényelt adatokat elektronikusan nyilvánosságra hozták, és az bárki számára elérhető, valamint az adatok fellelhetőségének helyét *pontosan* megadja a közfeladatot ellátó szerv. Ez a szabály tehát csak adategyezőség esetén alkalmazható.

4. A közérdekű adat megismeréséhez szükséges formanyomtatvány, betekintési feljegyzés

Annak ellenére, hogy a Szabályzat 4.2. pontja lehetőséget teremt arra, hogy az írásbeli igényeket az erre rendszeresített, az 1. számú melléklet szerinti formanyomtatványon adják be az adatigénylők, a jegyző mégis annak kötelező kitöltéséhez kötötte az adatigénylés teljesítését. A formanyomtatvány továbbá nem tartalmaz semmilyen arra utaló tájékoztatást, hogy azt mennyi ideig őrzik meg.

Ezen gyakorlat ellentétes az Infotv. 28.§ (2) bekezdésével, amely szerint, ha törvény másként nem rendelkezik, az adatigénylő személyes adatai csak annyiban kezelhetők, amennyiben az az igény teljesítéséhez és a másolatkészítésért megállapított költségtérítés megfizetéséhez szükséges, továbbá azokat az igény teljesítését, illetve a költségek megfizetését követően haladéktalanul törölni kell.

A közfeladatot ellátó szerv készíthet ilyen igénybejelentő lapot, amely hasznos lehet az igénylő számára is, annak használatára azonban az érintettek *nem kötelezhetőek*. A közfeladatot ellátó szervnek a más formában és tartalommal érkező igényeket is teljesítenie kell. Ilyen igénylőlap használatát a Hatóság olyan esetekben támogatja, amikor a személyesen megjelenő igénylő szóban kéri a közérdekű adatot, de azt számára azonnal nem lehet teljesíteni.

A Szabályzat 1. számú mellékletében található formanyomtatvány továbbá sérti a már idézett Infotv. 28. § (2) bekezdését is, mivel az adatszolgáltatás teljesítését követően is a formanyomtatványon megtalálható lesz az igénylő neve, lakcíme, aláírása, amelyek az Infotv. 3. § 2. pontja alapján személyes adatnak minősülnek. A közérdekű adatigénylések rendszerezése, valamint az Infotv. 30. § (3) bekezdésének második mondata szerinti kötelezettség teljesítése érdekében az elutasított kérelmeket tartalmazó nyilvántartás vezetése érdekében az adatigénylővel összefüggésbe nem hozható számsor alkalmazását javaslom.

A Szabályzat 4.5. pontja szerinti küldési bizonylattal, illetve a 4.7. pont szerinti betekintési feljegyzéssel kapcsolatban a Hatóság szintén az Infotv. 28. § (2) bekezdésével ellentétes gyakorlatot állapította meg.

A fentiekre tekintettel az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján a Hatóság **felszólította** a jegyzőt, hogy **15 napon** belül

- gondoskodjon a szabályzat alábbi módosításairól:

- az igénybejelentő lap rendszeresítésére, valamint az igénybejelentő lap és a betekintési feljegyzés személyes adat tartalmának kezelésére vonatkozó rendelkezéseket – az Infotv. 28. § (2) bekezdésének és a fentiek érvényesülése érdekében – módosítani szükséges,
- az igénybejelentő lapot ki kell egészíteni az elektronikus teljesítési móddal, annak esetleges módozataival,
- a másolati költségek meghatározásáról szóló rendelkezéseket a fentiek szerint kell meghatározni – különösen a 2. számú mellékletben,
- a 4.9. pontban és az esetlegesen máshol előforduló „kérelmező” kifejezést módosítani szükséges igénylőre,
- a jogorvoslati lehetőségek között meg kell jelölni a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot,
- az esetlegesen előforduló „adatvédelmi biztos” kifejezést módosítani szükséges Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságra;

- valamint törölje az Infotv. 28. § (2) bekezdése értelmében jogellenesen kezelt adatokat nyilvántartásaiból.

5. A közérdekű adatok elektronikus közzététele

A Hatóság a vizsgálat során megállapította továbbá, hogy Vácrátót Község Önkormányzata sem saját honlapján, sem az egységes közadatkereső rendszerben (www.kozadat.hu) nem teljesíti az Infotv. IV. fejezet szerinti kötelezettségét maradéktalanul, ezért az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján a Hatóság **felszólította** a jegyzőt, hogy az Infotv. 32. – 37/B. §-ok szerinti kötelezettségének a 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet és a 305/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet részletszabályait teljesítve **haladéktalanul** tegyen eleget.

*Tájékoztatom, hogy az Infotv. 56. § (2) bekezdése szerint „az adatkezelő – egyetértése esetén – haladéktalanul megteszi az (1) bekezdés szerinti felszólításban megjelölt szükséges intézkedéseket, és a megtett intézkedéseiről, illetve – egyet nem értése esetén – álláspontjáról a felszólítás kézhezvételétől számított **harminc napon belül** írásban tájékoztatja a Hatóságot”.*

A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő ügyben forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2013. március 12.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár